

ข่าวแจก

กสม. เสนอปรับปรุงกฎหมายและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
การแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรพลังงานของประเทศไทยภายใต้หลักสิทธิมนุษยชน

สืบเนื่องจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนกรณีการกล่าวอ้างเกี่ยวกับพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และนโยบายของรัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรพลังงานของประเทศไทย ที่อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน และอาจก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งที่ขยายตัวมากขึ้น โดย กสม. ได้ดำเนินการเชิงยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการปฏิรูปพลังงานเพื่อจัดทำข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการแก้ไขปัญหาทรัพยากรพลังงานของประเทศไทย

กสม. ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ศึกษาเอกสาร และความเห็นทางวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับพลังงานปิโตรเลียมกับความรับผิดชอบต่อสังคมจากทุกภาคส่วน รวมทั้งได้เชิญผู้แทนหน่วยงานของรัฐร่วมประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลประกอบการพิจารณา พบว่า กฎหมายว่าด้วยการจัดการพลังงานปิโตรเลียม เป็นกฎหมายที่บังคับใช้มาเป็นเวลานานแล้ว และมีบางมาตราไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรปิโตรเลียมที่มีข้อจำกัด การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการดูแลผลกระทบ รวมถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายของประเทศไทยที่ขาดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ขาดการสื่อสารข้อมูลด้านทรัพยากร การปฏิรูปพลังงานที่เป็นระบบครบถ้วนรอบด้าน และเป็นภาษาที่เข้าใจยาก ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับฟังความเห็นอย่างเปิดกว้าง ขาดการกำหนดนโยบายกำกับกิจการตามหลักธรรมาภิบาล เป็นต้น

กสม. ซึ่งเป็นองค์กรที่มีบทบาทและหน้าที่ในการส่งเสริมการเคารพและปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน รวมถึงการปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย จึงมีข้อเสนอ ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรี ควรพิจารณาปรับปรุงเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ให้เป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วนและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยให้คำนึงถึงสิทธิในการมีส่วนร่วมและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและมุ่งหาแนวทางการแก้ปัญหาด้านพลังงานที่เป็นข้อตกลงร่วมกันของทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน โดยนำร่างกฎหมายของเครือข่ายประชาชนปฏิรูปพลังงานมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. .... ด้วย และหากไม่สามารถดำเนินการได้ ควรพิจารณาถอนร่างพระราชบัญญัตินี้ซึ่งตั้งอยู่ระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อนำมาทบทวนใหม่

๒. คณะรัฐมนตรีควรพิจารณานโยบายของรัฐให้สอดคล้องกับหลักการซึ่งประเทศไทยได้ให้การรับรองเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ (UN Sustainable Development Goals; SDGs) เช่น การกำกับดูแลภาคธุรกิจที่ได้รับสัมปทานจัดการพลังงานปิโตรเลียม ให้เป็นไปตามหลักปฏิบัติของโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme :UNEP) รวมถึงเร่งให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนให้เป็นไปตามหลักการของข้อตกลงโลก (Un Global Compact : UNGC) และหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน (United Nation Guiding Principles on Business and Human Rights : UNGP) ตลอดจนจัดให้มีศูนย์ข้อมูลกลางด้านพลังงานแห่งชาติที่รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์คาดการณ์ และเผยแพร่ข้อมูลด้านพลังงานตามมาตรฐานสากลอย่างเป็นเอกภาพ ถูกต้องเพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนและเตรียมพร้อมรับมือวิกฤตด้านพลังงานในอนาคต เพื่อส่งเสริมการเข้าถึง รับรู้ความสำคัญประเด็นปัญหาพลังงานของชาติอย่างครบถ้วนรอบด้าน เพื่อสร้างความไว้วางใจของประชาชน โดยคำนึงถึงการสร้างความโปร่งใสและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารปิโตรเลียมอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม จากผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะของ กสม. หากคณะรัฐมนตรีจะพิจารณาดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน รวมถึงสถานการณ์ในปัจจุบัน ย่อมทำให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน ทั้งนี้ กสม. จะเฝ้าติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารัฐบาลจะได้พิจารณาข้อเสนอแนะของ กสม. ดังกล่าว เพื่อร่วมกันสร้างกลไกป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการจัดการพลังงานที่ได้ประโยชน์สูงสุดของประเทศ และเป็นไปตามหลักการสิทธิมนุษยชน อันจะนำมาซึ่งความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนต่อไป

นายวัส ติงสมิตร
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕